

Område kollektivtrafik
Mattias Johansson
mattias.johansson@regionjh.se

Kollektivtrafiknämnden
KTN/44/2026
2026-09-04

Svar på initiativärende Säkerställ trygga och säkra kollektivtrafikresor för barn till och från skolan

Ärendebeskrivning

Johannes Andersson (C) har i april 2026 lämnat initiativärende i syfte att säkerställa trygga och säkra kollektivtrafikresor för barn till och från skolan. Där konstateras att allt fler rapporter visar att bussar i kollektivtrafiken är överfulla, vilket leder till att barn tvingas stå upp och att detta strider mot barnkonventionen samt att åtgärder bör vidtas för att alla barn ska kunna resa tryggt med sittplats till skolan.

Område Kollektivtrafik konstaterar att samtliga av bussarna är godkända för trafik med stående resenärer varför företeelsen som sådan inte strider mot svensk lag eller förordning. Därför är det svårt att se att denna företeelse i sig skulle strida mot barnkonventionen, däremot är det olämpligt. Av denna anledning pågår ett aktivt arbete med planering och månadsvis uppföljning med våra utförarbolag. Därutöver pågår ett skyndsamt arbete med att åtgärda förhållanden som inte bedöms vara acceptabla, bland annat ur ett trafiksäkerhetsperspektiv.

Stående barn i bussarna är en sådan företeelse där omedelbara åtgärder vidtas. Under normala omständigheter så är trafiken planerad och resurssatt för att tillräckligt med sittplatser ska finnas för alla barn. Däremot kan det uppstå situationer med tillfällig resursbrist. Det kan vara fråga om busshaveri eller brist på chaufförer på grund av sjukdom. I de situationerna har chauffören att välja mellan att lämna barn vid hållplatsen och kalla på förstärkningstrafik eller släppa ombord barnen med möjlighet att resa stående en del av sträckan. Avgörande är att det minst osäkra alternativet får prioritet.

I de fall uppföljning genomförts med trafikbolagen då barn har rest stående pga. på grund av tillfällig resursbrist delas chaufförens och trafikbolagets bedömning att det säkraste alternativet har varit att tillåta ombordstigning.

Utöver månatlig uppföljning planeras även trafikåret tillsammans med skolor och kommuner varje år i februari med uppföljning i september. I den mån data är missvisande och leder till feldimensionering, vilken ofta uppdagas vid skolstart, justeras dimensioneringen av antal bussar och chaufförer för att alla som reser med buss i skolskjuts i allmän trafik ska ha möjlighet till sittplats.

Det faktum att Jämtland Härjedalen utför skolskjuts i den allmänna kollektivtrafiken innebär också utmaningar, eftersom resandevolymer inte alltid är möjliga att förutse på förhand.

Vid vissa tillfällen kan antalet resenärer bli högre än förväntat, vilket kan medföra platsbrist och behov av att sätta in förstärkningstrafik. Detta är ett strategiskt val Region Jämtland Härjedalen har gjort tillsammans med beställarkommunerna, då det anses vara det billigaste och mest kostnadseffektiva alternativet. Därför måste kvalitet och utfall

följas upp nära och regelbundet, vilket görs enligt vad som beskrivits ovan. I dagsläget kan konstateras att det inte finns någon problematik i regelbunden förekomst av skolresor där sittplatser saknas. De problem som uppstod i samband med vårterminsstart har åtgärdats. Uppföljning av utfallet under höstterminens pågår för att identifiera eventuella behov av ytterligare åtgärder eller justeringar.

Mot bakgrund av att de frågor som lyfts i initiativärendet redan hanteras inom Region Jämtland Härjedalens ordinarie processer för trafikplanering och samråd med skolor, kommuner och utförlarbolag bedöms initiativärendets intentioner vara omhändertagna.

Regiondirektörens förslag

Initiativärendet om att säkerställa trygga och säkra kollektivtrafikresor för barn till och från skolan anses besvarat.

I tjänsten

Sara Lewerentz
Regiondirektör

Mattias Johansson
Områdeschef Kollektivtrafik

Utdrag till

Område Kollektivtrafik